

aleiding
kunnen
om eenig
aan, ook
jnen.
woorden
te tot de
rond, en
etrokken
sing ten
g geven
i, objec-
sterdam
om aan
n, maar
ter prik-
n, is de
met zoe-
leer kan
e meent,
natuurlijk
den.
dat over
ook dit
punt zul-
dan aan
en, of er
adel, of
uit die
an zaken
en meest,
tig jaar,
egenstel-
de als
kerken
en blij-
van het
op den
orden.
aren, zal
innen die
open oog
van het
ons va-
niet hui-
ortel zijn
k, indien
eren be-
tweerde
oppositie
oortgaan
1894.
in de
in betref-
ba.
el die be-
in zaken
den vond
U plaats
in weinig
reden, en
tot U, nu
eerst —
de be-
d, dat de
berusten,
t het van
stand in
ik worde
gen vond
dat mij
ik o. a.
arte Kerk
voor de
arte. De
en bene-
in een
aan het-
ten apart.
g de vol-
den toe-
in de
evinding
acht op
tenst de
de Ge-
meente
aan staan
een Ma-
meente,
g tot de
zou vrij
ag weer-
sch ver-
de pre-
kunnen
le gods-
taal ge-
f tot de
bestaat
C. nog
rduitsch
meente,
de taal,
staat de
gen, en
faleische
n enkele
veemde
dsdienst-
r, als de
itsch en

Wij hebben een dienstmaagd, die een Inland-
sche Christin is, terwijl nog een Christen-Inlander,
die als sluit op een atelier werkt, op mijn er-
logert. Beiden, doch vooral eerstbedoeld,
spreken voor Inlanders zeer goed Nederlandsch.
Zij wonen de huisgodsdienst oefening bij, die in
de Nederlandsche taal wordt gehouden en be-
grijpen onze Bijbelverklaring.
Doch wordt het aan hunne keuze overgelaten,
dan gaan zij niet naar de Nederlandsche, maar
naar de Maleische godsdienstoefeningen.
En waarlijk, zooals Ds. L. C. schreef, volgt
dit uit den aard der zaak. Om gesticht te
worden moet men de taal van den voorganger
verstaan; en om te stichten moet men de taal
van de hoorders spreken.
Paulus zegt: als gij niet door de taal een
duidelijke rede geeft, hoe zal verstaan worden
hetgeen gesproken wordt? want gij zult zijn
als die in de lucht spreekt; (1 Cor. 14: 9).
Werkelijk er bestaat geen aparte Kerk voor
blanken en een aparte Kerk voor zwarten;
zooals U meent. Ds. L. C. doet in het boven
geciteerde gedeelte van zijn werk mede dat leden
van het Maleisch sprekend gedeelte der Ge-
meente onze godsdienstoefeningen bijwonen. Dit
is juist; en ook wien Europeanen, die het
Maleisch goed machtig zijn, de godsdienstoefening
in die taal bij en zitten zij soms aan bij
het H. Avondmaal.
Moge nu voortaan niet meer gesproken wor-
den van een kerkelijke scheiding der rassen te
Batavia: zij bestaat niet. Er is één gemeente,
één Kerkraad, één bedienaar des Woords!
Het eemig was tot de gedachte, dat er
scheiding was bestaand, aanleiding kan geven; is
het feit dat er in het Nederlandsch en in het
Maleisch godsdienstoefening wordt gehouden.
Doch dit komt mij voor in overeenstemming
te zijn met Gods Woord: — en ook met de
praktijk der Kerken. Ja zelfs wil het mij toe-
schijnen dat verschil in taal in de Gerefor-
meerde Kerken wel eens als motief voor een
werkelijk kerkelijke scheiding is beschouwd.
Dwaal ik, dan laat ik mij gaarne beter voor-
lichten, want ik erken: het terrein, waarop ik
mij waag, ligt buiten mijn gewoon arbeidsveld.
Ik leid den grooten invloed der taal af, uit
hetgeen ik vermeld vind in de Acta der Synode
die in 1578 te Dordrecht werd gehouden, n.l.
onder XLVI:
«Overmits in de Nederlanden tweedertal sprake
gebruikt wordt, de Dietsche en de Waalsche, is
goed gevonden, dat de Gemeenten dezer beide
spraken hare bijzondere Kerkeraden, Classicale
vergaderingen en particuliere Synoden hebben
en houden zullen»;
terwijl ik lees in de «Kerkenordening der
Nederlandsche Gereformeerde Kerken» vastge-
steld op de Synode van Gravenhage (1586)
onder XLV:
«Alzoo in de Nederlanden tweedertal spraken
gesproken wordt, is goed gevonden, dat de
Kerken der Dietscher en Waalscher tale op
zich zelven haren Kerkeraad, Classicale ver-
gaderingen en particuliere Synoden hebben zullen»;
Dit artikel komt ook voor in de Kerken-
ordening, die op de Synode van Dordrecht in
1618 en 1619 werd vastgesteld (II).
In den bloetij van het Calvinisme vond
men dus in het taalverschil aanleiding tot heel
andere en veel grotere scheiding, dan hier te
Batavia ter wille van de taal bestaat!
De gedachte is mij echter, ook in verband
met de laatstmedegedeelde gereformeerde pra-
tijk, niet vreemd, dat de klachten omtrent den
toestand hier, minder dien veronderstelden toestand
zelven betreffen, dan wel de oorzaak, waaraan
men dien toestand meent te moeten wijten.
Reeds meermalen las ik in de «Heraut» — nu
ook in de regels, die mij aanleiding gaven tot
dit schrijven — dat er een niet geringe mate
van hoogmoed bij den Europeeschen Christen
tegenover den Inlandschen Christen voorzit.
Nam ik met verbazing kennis van de onjuiste
voorstellingen aangaande den toestand hier, met
drijfvel vernam ik aan welke oorzaak men
meende dien toestand te moeten toeschrijven.
Zijn wij Indische Christenen dan zoo te slechter
naam bij U bekend, dat ons, als geheel,
een geest wordt ten laste gelegd, die lijnrecht
in strijd is met den Geest van Hem, die ons in
de gelijkenis van den barmhertigen Samarita-
taan leerde, wie onze naaste is; dat wij geacht
worden geheel in te gaan tegen de openbaring
Gods, die ons allen — blank en bruin — als even
grootte zondaren doet kennen, gereinigd door
één bloed.
Deze slechte dunk bedroeft mij — en ik mag
hier ongetwijfeld wel schrijven «ons», uit naam
van alle Indische Christenen — want wij ver-
dieneu dien niet.
Ik durf op grond van ervaring verzekeren, dat
het standverschil in Indië — ook tusschen ver-
schillende landaarden en rassen — veel minder
wordt gevoeld en gewit dan in Europa. Ik kan
bij ervaring verzekeren, dat wij wel degelijk
den innigen band gevoelen, die ons met de
Inlandsche Christenen verbindt. Neen, wij achten
ons als «blanken» niet meer dan de «zwarten»;
dit is dwaling! Ik heb Inlandsche Christenen
ontmoet, die ik ver boven mij stel; en ieder
Christen die Indië meer dan oppervlakkig kent,
zal dat onderschrijven.
Men vergeet niet, ik spreek van die Euro-
peanen, die een band des geloofs kunnen ge-
voelen. Zij, die niets van de liefde van Christus
verstaan, gevoelen natuurlijk ook geen liefde
voor onze bruine broeders. Doch niet aan hen,
doch aan ons — en wel in het bijzonder aan
de Gereformeerde Kerk te Batavia, — wordt
deze hoogmoed verweten.
En hiergeen gaat dit protest uit.
Moge het een goede plaats vinden en de
overtuiging schenken, dat wij ook hier iets ver-
staan van het «éne kudde, den Herder».
U Hooggeleerde Heer mijnen beleiden dank
aanbiedende voor de verleende plaatsruimte,
blijf ik met de verzekering van mijne bijzondere
hoogachting.
Uw dienstw. dienaar,
A. W. F. IDENBURG.

vroegen, of we de door hen gegeven inlichtingen
bedoelden, en waarin dan het abusieve van
de inlichtingen bestond, te antwoorden, dat
we niemand bepaald op het oog hadden, en
ons ook niet juist herinneren, wie op de Synode
over deze zaak gesproken hebben, maar dat we
Dordrecht verlieten met een geheel andere
voorstelling van de zaak, dan nu kapitein Idenburg gaf, en dien indruk
ontvingen we op de Synode.
„Bescheiden.”
Bij de ineenmelting der kerken hoort
men van beide kanten, gedurig over en weer
den eisch stellen, dat toch de tegenpartij
wat bescheidener mocht optreden.
Nu dezen wensch ondersteunen we gaarne.
Bij deze ineenmelting is men op kerkelij-
ke terrein, men handelt in den naam van
Christus, en alzoo geldt een ieder het
woord van hem, die riep: «Leert van mij dat
ik zachtmoedig ben en nederig van harte, en
ik zal u ruste geven». Metterdaad, het is niet
tegen te spreken, dat, hoemeer de geest der
zachtmoedigheid en der nederigheid ook
bij deze onderhandeling mag voorzitten, er
te meer ruste in de harten zal nederdalen,
en te meer onrust uit de gemoederen zal
gebannen worden.
Het tegendeel van «bescheiden» is aan-
matigend, is veelzijdig, is hooghartig, alle
booze kinderen van de zelfverheffing en van
den geestelijken trots, die niet uit den Vader
de lichten is, van wien slechts goede gaven
afalden, maar die veeleer denken doet aan
een geestelijke generatie uit den Vader der
leugen, wiens diepe, nooit uit te wischen
zonde juist in zijn geestelijken hoogmoed
bestond.
Da Costa heeft het ons in zijn Kam zoo
meesterlijk getoekend.
Ook wij dringen er daarom ten zeerste
op aan, dat er zachtmoedigheid zij en neder-
igheid van harte, en dat alle aanmatiging
of zelfverheffing worde buitengesloten.
De vrede Gods die alle verstand te boven
gaat, kan ons alleen van den Heiligen Geest
toekomen, en de Heilige Geest wordt in
zijn werking gestuit, zodra hoogheid tegen-
over de broeders het hart dichtsluit.
Toch zij ons met het oog hierop een
opmerking geoorloofd.
Als X en Y saam onderhandelen, en X
zegt tot Y: «Gij moet wat bescheidener
zijn», en Y antwoordt aan X: «Neen maar
bij u juist taalt het aan de genoegzame be-
scheidenheid», dan blijkt hieruit, dat X wil
dat Y zal toegeven, en omgekeerd dat Y
het toegeven van X wacht.
Er is dan metterdaad zekere onbeschei-
denheid in het spel, maar het protest tegen
die mindere bescheidenheid komt dan in den
regel juist uit onbescheidenheid in het eigen
hart voort.
Omdat men zelf niet wil toegeven, maar
wil dat de andere toegeve, daarom werpt
men te zijnen laste deze bedenking op.
Zou het daarom niet gewenschter zijn,
dat men bij heel deze quaestie van de
«bescheidenheid» tegenover elkander zweeg,
en veeleer elk voor zich van de beschei-
denheid tot zijn God sprak, om het van
Hem af te bidden, of Hij door zijne ge-
nade ons met deze schoone gave sieren
wilde?
De geestelijke fout is, zoo we wel zien,
dat er niet genoeg gebeden wordt, dat de
zaak te veel buiten den Heere onzen God
wordt afgehandeld.
Niet dat men niet bidt als men saam-
komt, maar zulk gebed draagt altoos een
meer algemeen karakter, en is niet het
eigen gebed des harten tot Hem die
alleen ons hart kent.
Bovendien, het geldt hier immers geen
zaak van loven en bidden.
Aquila en Priscilla leiden Apollon de zaak
van Jezus «bescheidenlijker» uit. Dit verstaan
nu velen, alsof ze dat op zoo bescheiden
wijze deden. Doch dit beteekent het niet.
Er staat in het Grieks *akribos*, en dit
beduidt: nauwkeurig, met meer onder-
scheiding, duidelijker, helderder.
En vergissen we ons nu zoozeer, zoo we
het vermoeden uitspreken, dat het vaak
minder aan «bescheidenheid» dan aan dit
«onderscheidelijker uitleggen» van de zaak
schort?
Wat men toegeven kan, laat men dat
toegeven.
Maar bovenal, laat het beiderzijds te doen
zijn, om zulk een regeling als het best be-
staan kan voor Gods Woord, en het meest
overeenkomst met den toestand van de
Gereformeerde kerken in haar bloetij.

Recensie.

De uitgever Fernhout te Amsterdam zond
ons Dr. DE HARTOG's *Uitlegkundige Wen-
ken over 2 Timotheus*, en Otto van Broek
op Langendijk een prospectus van een nieuwe
serie wekelijksche stuiversleerredenen.
Het eerste werk is in den trant van de
Wenken over 1 Timotheus. Populair, helder
gesteld, klaar uitgedrukt, zonder geleerden
omhaal, hier en daar zijn in de opmerking
ook niet zonder een woord dat de ziel pakt.
Vinde ook dit deel den weg der eere,
waarop Elze en 1 Timotheus vooringen.
En wat de stuiverspreken betreft, nu,
als ze slagen, zal het ons genoeg doen,
ook al beloven we er ons niet veel van.
Deze stuiverspreken hadden haar
schone bloetij, toen het volk allerwegen
buiten de teute omzwierf, en er soms in
geheele streken nergens bediening van het
Woord was.
Maar sinds is dit alles anders geworden,
en schier overal waar geloovigen wonen, is
thans de kerk des Heeren openbaar.
Zulke predikanten kunnen dus alleen nog
afrek vinden in zeer enkele dorpen en in
de ziekenkamer, als men niet kan opgaan.

En daarvoor nu is een wekelijksche uitgave,
vreezen we, te veel.
Een maandelijksche uitgave daarentegen
van uitsluitend zeer uitnemende predikanten,
opgesteld met het oog op de leediensten,
zou allicht beter haar weg vinden. Want
wel heeft men voor deze leediensten reeds
veel goede stoffen, maar toch versiering
nu en dan zoo hierbij goeden dienst kunnen
doen.
In de nu geleverde predikatie van Ds.
Feringa, hoezeer ook homiletisch niet boven
alle bedenking, komen metterdaad aan-
grijpende stukken voor, die uitstekend zijn.
Toch houde men ons de opmerking ten
goede, dat een predikatie die bestemd is
om in de binnenkamer gelezen te worden,
er afzonderlijk voor behoort vervaardigd te
worden, en dat een in den Dienst gehou-
den predikatie hiervoor in den regel minder
geschikt is.
Een uitgesproken leerde heeft eigen-
aardigheden, die bij het lezen niet thuis
hooren, en omgekeerd stelt de te lezen
predikatie eischen, waaraan een uitgesproken
woord niet beantwoorden kan.
PASTORIE
te Boornbergum en Kortehemme.
Ingekomen bij Ds. SYBESMA 3 van A. B.
te Gorinchem.
Bij Ds. WOLF te Maasland, in kerk B. ge-
colleeteerd en overgemaakt aan den penningmeester
Bergsma te Kortehemme, f 20.
Met hartelijken dank aan de gevers, bevelen
wij deze zoo noodige zaak verder bij de broeders
en zusters aan.
De kerkraad der Geref. kerk. B. en K.,
Grootend t.a.
H. G. V. D. LAAN, Secretaris.
Voor Kootwijk's Scholen.
Ingekomen bij Ds. HOUTZAGERS te Kootwijk,
van X. J. Z. f 1.
Uit de Pers.
In de Utrechtse Kerkbode van Ds. Fernhout
zijne bespreking over het gebed aan onderin-
gen in dezer voege voort:
We zouden, na op de schreiende behoefte onzer
Kerken aan gaven voor 't onderwijschap en op
het gebed tot den Koning der Kerk, die alleen
deze gaven schenkt, als de weg tot de vervulling
van dezen nood, gewent te hebben, nu ook verder
onderzoeken wat ons daartegenover naar Gods
Woord voorts te doen staat.
En dan komt daarbij stelligst alleerst de vraag
aan de orde: of de gaven, die ons, bij al ons gebed,
toch nog altoos door 't Heeren ontferming gelaten
zijn, wel naarstig gezocht, dankbaar erkend en ernstig
voor den dienst der Kerk opgeacht worden. Want
natuurlijk, zomin als in andere dingen, kunnen
we ook in dezen hopen hebben, dat we het meerdere
van den Heere zullen ontvangen, zoo we het mindere
niet erkennen en waardeeren.
Voor de Kerk geldt toch, zoowel als voor elk
ambtsdrager en elk geloovige individu, de ver-
maning des Apostels aan Timotheüs: «vernuut de
gave niet, die u is»; altoos naar den regel, dat
we den dag der kleine dingen niet mogen verachten,
en dat we over geringe getrouw is geweest, door
den Heere over veel zal gezet worden.
Dit legt de Gemeente de verplichting op, om de
gaven, welke de Heere voor de bediening van het
ambt haar in hare leden schenkt, met zorg op te
sporen. Ze zijn haar gegeven; en het moet er haar
ernstig om te doen zijn ze te kennen, opdat ze zich
niet aan onzakebaarheid jegens den Heere schuldig
make, en zich zelve beroove van wat haar tot hare
opbouw genadelijk werd geschonken. Een eisch,
die te meer klemt naarmate de gaven schaarscher zijn.
In deze roeping rust dan alleerst op hen, die
in het ambt staan. Hun taak gaat waarlijk niet
op in het aanleggen van eigen gave tot den dienst
der Kerk. De organieke eenheid van het lichaam
van Christus brengt mede, dat het niet gebaat is
met den arbeid van enkelen, maar eerst tot gezon-
den waasdom komt als alle leden en in elk lid alle
gave haar eigen plaats vindt en op die plaats tot
haar eigen arbeid ingaat. Niet door alles zelf te
doen en zoo de veerkracht bij anderen te verlam-
men, maar door, zelf arbeidend, anderen tot den
arbeid te prikkelen en bij den arbeid te leiden
vervult een kerkeraad zijne roeping. «Door alle
voegselen der toebereijing, naar de werking van
een legelij deel in zijne mate, bekومت het lichaam
zijn wasdom tot zijns zelf opbouw in de liefde».
(Eph. 4: 16). Geldt dit reeds in 't algemeen, hoeveel
meer ten aanzien van de bijzondere gaven, die
Christus schenkt voor het ambt. De Opzieners
moeten naar opgeven. Ze moeten, met geestelijke
kennis des onderscheids toegewest, de Gemeente
pogen te kennen, haar bestuderen, de haar geschon-
ken gaven uitlokken, oefenen en in haar dienst
trekken. Een moeilijke taak voorzeker; ook omdat
ze gedurende aanraking met en bestendig verkeer
onder de leden der kerk eischt, waartoe het alleen
komen kan door getrouw huisbezoek en nauwege-
zette zieltug; doch waarvan, blijkens de brieven
van den Apostel Paulus aan Timotheüs geen Die-
naar des Woords en geen Ouderling zich ontdagen
mag achten.
De leden der Kerk hebben hier echter ook een
roeping, vooral in de grotere Kerken en in tijden,
waarin juist vengevolge van de schaarschte der gaven
voor het ambt, het getal en de krachten der ambts-
dragers bij lange na niet evenredig zijn aan den
arbeid. Zij moeten, zoowel als hunne eigene, ook
elkanders gaven zoeken te kennen. In den regel
zullen zij dit, vooral bij eenigzins nauweren om-
gang, veel gemakkelijker kunnen dan de kerke-
raad. En dan behooren ze op de gaven, die zij bij
den broeder vinden, aanstonds de aandacht van den
kerkeraad te vestigen. Iets wat te meer noodig is,
als de verkiering van ambtsdragers — gelijk nog
steeds het meest gewenscht schijnt en ook wel
doorgaans, althans voor grotere Kerken, het meest
gewenscht zal blijven — geschiedt uit een dubbel
getal door den Kerkeraad gesteld.
We houden ons overtuigd, dat zoo de kerkeraden
en de gemeentelieden saam dit doel hunner roeping
ernstiger ter harte nemen er nog heel wat gaven
gevonden zouden worden, waarvan men nu het
bestaan zelfs niet vermoedt.
Doch natuurlijk moet daarvoor allereerst leeden-
delijke belangstelling innige liefde en warme ijver
voor den bouw van 't Heeren huis aanwezig zijn.
Want wie zich over de Kerk des Heeren en haar
dienst niet bekommert, zoekt voor haar deze gaven
niet. Die zal ze zelfs, waar hij ze ongezoekt ont-
moet, niet eens opmerken.
Daarenboven eischt het ook een mate van oot-
moed, die, helaas, maar al te zeldzaam is; het
vertrouwen n.l. dat de Heere een broeder gaven
geschonken kan hebben, die Hij ons onthield, en
de nederigheid om dit, waar het blijkt, dan ook te
erkennen. Voorwaar, geen geringe genade en die
wellicht even schaarsch is als de gave voor het opzie-
nersambt. Van nature toch staan we er zoo aan
toe, dat we, juist andersom als de Heere ons zegt
dat het zijn, onszelven altoos uitzienemender achten,
den den ander, en zo ook, door de taastbaarste
bewijzen niet van te overtuigen zijn, dat een ander
voor eenige taak geschikt zou zijn dan wij zelve.

Wellicht staat geen zonde ons meer in den weg
om 't goede voor Sion te zoeken dan deze dwaze
en belachelijke inbeelding. Die inbeelding nu moet
ernstig bestreden worden, zullen we de Kerk niet
benaauwen met onze eigene ongeschiktheid en tegelijk
beroven van de uitnemende gaven onzer broeders.
En waar nu zoo de gave Gods in den broeder
ontdekt werd, dat moeten we haar ook eeren en
voor den dienst der kerk aanvaarden, zonder ons
door allerlei kleinlijke bedenkingen daarvan terug
te laten houden. Natuurlijk moet ook de wissel
van wie tot het ambt geroepen zal worden sierlijk
zijn en mag eveneens zijn persoonlijkheid niet in den
weg staan aan zijne bediening. Maar, zonder dit
te vergeeten, moeten we nu wel ernstig toezien, dat
we hier niet in plaats van den objectieven maatstaf
des Woords, dien van onzen persoonlijke smaak
en voorkeur laten gelden.
De ervaring leert dat dit maar al te veel ver-
geten wordt. Keer op keer valt het met feiten te
bewijzen, dat men zijn stem voor 't opzienersambt
op A of B uitspricht, niet omdat men hem naar
den maatstaf des Woords geschikt achtte dan C
of D, maar omdat men hem nu eenmaal lever
mocht. Eigenlijk rekent men C of D veel bekwaamer,
maar men heeft eens met met hem gehad, men
heeft nu eenmaal iets tegen hem, tets dat zich zoo
niet noemen laat enz, en daarom vereent men hem
niet met zijn stem. Om nu niet te spreken van
nog veel lager motieven, die somtijds den doorslag
geven. Een schrikkelijke zonde. Alsof niet juist een
dengd kon zijn in den broeder, wat wij het meest
in hem hindert! Ach, hoe menigmaal wordt recht-
vaardigheid tot misdadig gerekend, vooral door den
schuldige; hoe dikwerf mennelijke moed en door-
tastendheid door slappe zielen uitgekreten voor
heerschrucht en hardheid, en omgekeerd teederheid
en zachtmoedigheid door forse naturen versterkt
voor zotsappige wekelijksheid. Zoo oordeelen we
slag op slag een onrechtvaardig oordeel; en laten
we ons daardoor leiden in de keuze van ambts-
dragers, dan brengt het bovendien nog de zonde
mede, dat we de Kerk des Heeren onzer smaak
opdringen: waar 't Woord des Konings alleen be-
slissen mag, en haar van de gaven berooven, die
Christus haar schenkt, alleen omdat onze majesteit
het niet goedvindt dat ze die genieten zou.
Deze nuchtere, en toch zoo aangrijpende be-
schouwing, kan veler zonde ontdekken.
Het is, helaas, maar al te waar, dat men
schier enkel ziet op den persoon, die met het
ambt bekleed is, en niet op het ambt dat
Christus als Koning op hem gelegd heeft.
Officiële Berichten.
Met verkorting uit het Kerkblad van 16 Februari.
Vergadering der Classis Utrecht, op
24 Jan. 1894 te Utrecht.
Praeses: Ds. Van Minnen; Assessor Ds.
Hartwigen; Scriba Mr. A. W. van Beeck Cal-
koon.
Ds. Fernhout, voor de eerste maal in de ver-
gadering der Classis tegenwoordig, wordt door
den Praeses begroet.
Bij de omvraag naar art. 41 D. K. O. wor-
den de belangen van verscheiden kerken behan-
deld. Door een kerk wordt het oordeel der
Classis gevraagd over de viering van het H.
Avondmaal, deze heeft tot nu toe volgens D.
K. O. zesmaal 's jaars plaats gehad; elders heeft
die vier maal plaats. De Classis spreekt uit, dat
de bepaling van het aantal malen naar plaatselij-
ke omstandigheden aan den Kerkeraad behoort,
doch niet minder dan 4 malen mag zijn. In Pols-
broek is alnog geen aanknopingspunt gevon-
den. De regeling van bediening des Woords ten
behoove van Vleuten en de Meern wordt be-
sproken.
De volgende vergadering zal worden gehou-
den op den tweeden of derden Woensdag der
maand Mei, te Zeist.
Na omvraag wordt de vergadering met dank-
gebed gesloten.
Vergadering der Classis Zwolle, ge-
houden 1 Febr. in de Oosterkerk
te Zwolle.
Het moderamen wordt samengesteld uit de
Br. J. Hessels pr., L. Kuiper scr.
Het voorstel om tot splitsing der Classis over
te gaan wordt met meerderheid van stemmen
verworpen.
Een vraag van Ambt-Vollenhove B over het
verkiezen van den kerkeraad, beantwoordt de
Classis met de opmerking, dat men zich zoo-
veel mogelijk aan de D. K. zal houden, doch
dat bij afwijkingen door gewoonten, die het
beginsel niet schaden en geen verwarring ver-
oorzaken, het aan de vrijheid des kerkeraads
is overgelaten.
Op een schrijven van enkele leden van
Ambt-Vollenhove A, waarin geïnstudeerd wordt,
tegen een vroeger genomen besluit, om twee
leden des kerkeraads voor hun leven te be-
noemen, vermaant de Classis hen, in het be-
sluit van den kerkeraad te berusten.
Bij de rondvraag volgens art. 41 D. K.
worden nog enkele adviezen gegeven. Voor
Kamperveen wordt een commissie afgevaardigd,
die daar de ineenmelting zal beëindigen.
Niets meer aan de orde zijnde, sluit de
praeses met het laten zingen van Ps. 33: 11
met dankzegging.
Vergadering van de Classe Brielle,
gehouden te Vlaardingen, op Dins-
dag 6 Febr.
Het Moderamen is samengesteld uit Ds. J.
Laatsman pr., Ds. A. G. C. Kok Ass. en Ds.
W. J. Thijssen, Scriba.
Een commissie wordt benoemd om een nauwe-
keurig onderzoek te doen naar den toestand der
kerk van Middelharnis.
Uit Abbebroek wordt gevraagd, of een brie-
veugader en besteller tevens het ambt van
ouderling mag aanvaarden. De vergadering an-
woordt hierop ontkennend.
De Assessor Ds. Kok sluit de vergadering
met dankzegging, nadat vooraf is bepaald, dat
de aanstaande vergadering zal gehouden worden
den laatsen Dinsdag in April.
Classicale vergadering, gehouden te
Drachten, op 8 Febr. '94.
De vergadering wordt geopend door Ds.
T. Oegema, die voorzitter is, terwijl Ds. T. de
Jager tot vice-voorzitter wordt benoemd.
De kerk van Drogelham A vraagt, hoe te han-
delen met een lidmaat van kerk B, die tot
kerk A wenscht te behooren, in de nabijheid
van A's kerkgebouw woont, maar aan wie de
kerkeraad van B de attestatie weigert af te geven.
De Classis zegt dat, dewijl er te Drogelham twee
kerken zijn, de afstand van der leden woon-
plaats tot de kerkgebouwen niet in aanmerking
kan komen. Voorts blijkt dat deze lidmaat bij
kerk B onder censuur is, daarom raadt de Classis
aan, deze zaak bij minnelijke schikking uit
te maken.
De kerk van Drachten stelt voor een Classi-
calen Zendingdag te houden, welke dienen zal
om de belangstelling in Zendingssaken op te
wekken. Dit voorstel wordt aangenomen; de
regeling wordt aan den kerkeraad van Drachten
en Ds. T. de Jager opgedragen.
Rapport der Deputaten voor de hulpbehoevende
kerken. Het geldt een aanvraag der
kerk van Boornbergum en Kortehemme, waar

broodnoodig een dienaar des Woords moet
komen, doch waar geen dienaar kan komen
zoolang er geen pastorie is. Alle krachten
worden er ingespannen, aller hulp is noodig
om een pastorie te verkrijgen. Daarom stellen
Deputaten voor, als de kerk van B. en K., niet-
tegenstaande hare te hulproeping van alle Gere-
formeerden in ons vaderland, nog te kort mocht
schieten, wat wel dreigt te gebeuren, haar den
inhoud der kas toe te staan. De Classis, de
grootte behoefte inziende, geeft hare toestemming.
De vergadering wordt door den scriba ge-
sloten.
Vergadering der Classis Kollum, op
8 Februari 1894.
Praeses Ds. Kamans; Assessor Ds. Hockstra;
Scriba Ds. Van der Heijden.
Tot Deputaten ter aanstaande Prov. Synode
worden gekozen:
DD. Hockstra en Bootsma en ouderl. Radema
en Van der Laan als primi; en DD. Siertsema
en Goris, ouderl. Fekkersma en Cuperus als
secundi.
Instruction:
van de kerk van Oostermeer en Eestrum,
om tot zelfstandige kerkformatie te Eestrum te
besluiten. Ds. Bootsma brengt rapport uit namens
Deputaten voor deze zaak.
Besloten wordt, dat voortaan Eestrum een
zelfstandige kerk zal zijn, en dat zoolang Ds.
Kamans te Oostermeer is, om de drie weken
de dienst des Woords te Eestrum door hem zal
worden aangenomen.
Aan de volgende Prov. Synode zal voorgesteld
worden bij de Prov. Deputaten nog een
tertius te voegen.
De vergadering wordt gesloten en Ds. Bootsma
gaat in dankzegging voor.
Buitenland.
Duitsland. Staat der Evangelische kerk.
Eene petitie van gemeentelieden.
De staat van de Evangelische kerk te Wur-
temberg is treurig te noemen, dewijl het
modernisme onder de predikanten tal van aan-
hangers heeft.
Toen onlangs de moderne predikanten be-
schuldigd werden, dat zij de leerlingen van
staatsnormaalscholen, «in de grenzen der dog-
matica van de 16de en 17de eeuw vastbonden»,
kwam het orgaan van de moderne predikanten-
vereniging daar tegen op en verklaarde, dat men
in genoemde scholen de kritische vraagstuk-
ken niet grondig kon behandelen, nog het
geloof aan de openbaring Gods bij de jongelui
aan het wankelen wilde brengen, doch dat
Jona geen geschiedkundig maar een dichterlijk
profetisch boek is, dat de profetie Daniël in
het tijdvak der Maccabeën te plaatsen is, dat
de synoptische en Johanneische schieding van
het levensbeeld van Jezus verschillend van aard
is, dat de 1ste brief van Petrus niet van Petrus
is — zulke en andere uitgemaakte dingen, ko-
men bij het onderwijs beoorlooflijk tot hun recht».
Ook wanneer men de mogelijkheid van won-
deren aanneemt, «dan volgt daaruit niet, dat
men elk wonder dat in den Bijbel vermeld staat,
als een historische gebeurtenis moet aanneemen».
Niettegenstaande deze uitingen, zijn de heeren
moderne predikanten uiterst boos — wanneer zij
beschuldigd worden van het geloof van de kerk
te hebben prijs gegeven. In z.g. wetenschappelijke
kringen willen zij boven alles voor «wetens-
schappelijk», in kerkelijke kringen voor recht-
zinnig doorgaan; althans die houding nemen
zij aan.
Het geloovig deel van de kerk van Wurtem-
berg ziet het met smart aan, dat de kritische
richting veld vindt. Op vele kansels wordt «de
nieuwe leer» reeds verkondigd en aldus de be-
lijdenis der kerk bestreden. De 153 predikanten,
welke in Januari 1893 zich tot het kerkbestuur
wendden met de mededeeling, dat zij in de
twaalf artikelen van het algemeen en ongetwij-
feld Christelijk geloof niet anders zagen dan een
erwaardig attest uit denouden tijd, dat echter
thans «niet meer geschikt was, om het geloof
der gemeente tot uitdrukking te brengen», zijn
helaas niet de eenigen die zoo denken en pre-
diken.
Nu ontbreekt het gelukkig ook niet in Wur-
temberg aan predikers, die tegen het heillooze
modernisme waarschuwend de stem verheffen.
De arbeid der mannen wordt krachtig gesteund
door het bekende *Stuttgarter Evangelisches Sonntagsblatt*. Ook gemeentelieden beginnen zich
tegen het voortwoerdend modernisme schrap te
zetten. Natuurlijk zeggen de heeren moderne
predikanten, dat zij als leken niet over theo-
logische quaestien kunnen oordeelen, hetwelk
alleen mannen van het vak mogen. Maar de
leden der gemeente, die met smart de voort-
woerking van de moderne denkbeelden door
de Ritschlaansche school aanzien, storen zich
aan zulke woorden niet. De lang ingehou-
den tegenzin tegen «de nieuwe leer» heeft zich
ten slotte geopenbaard in het besluit om den
koning te vragen, om in Tubingen een van de
Universiteit onafhankelijk Seminarium te stich-
ten tot opleiding van Dienaren des Woords, en
om een nieuw Theologisch professoraat op te
richten, waaraan een beslist geloovig man zal
beroepen worden.
Dit is de inhoud van den «leekenpetitie», die
thans nog circuleert. De modernen betweten wel
dat deze leekenpetitie eigenlijk uitgegaan is van
orthodoxe predikanten; zij wijzen op de geheim-
zinnige manier waarop handteekeningen worden
verzameld, doch trots deze tegenwerking gaat
de beweging door. Als een conscientie kreet
tegen de verwoestingen der kritische school, ver-
diend ook deze beweging zeker onze sympathie.
Doch wanneer de koning weigert wat dan?
Zal men er dan toe overgaan om een Semi-
narium te stichten zonder medewerking van den
vorst des lands? Of het hoofd in den schoot
leggen?
De tijd zal het leeren.
Frankrijk. Revisie der Bijbelvertaling.
Hoezeer men zich op glad zij begeeft wan-
neer men op kerkelijk gebied van den door
den Heere geordineerden weg afwijkt, blijkt uit
hetgeen in Fransche Protestantische kringen om-
gaat over de Bijbelvertaling.
In de Fransche kerken gebruikt men in deze
dagen denouden Bijbel, waaruit de vaderen
geschiedt werden, niet meer. De vertaling van
Osterwald en van Martin is in de gemeente in
gevoerd; de eerste vooral in Frankrijk, de laat-
ste meer in de Waalsche kerken in Nederland
en in Fransch-Zwitserland. Gelijkt te begrijpen
is, was de arbeid van beide mannen vol ge-
breken, en daarom is in de Fransche kerken
de vraag aan de orde gekomen, hoe aan een
betere Bijbelvertaling te komen?
In de jaren 1885—1886 verscheen te Genève
eene herziene vertaling van de hand van den
Geneefchen Hoogleraar Segond. Het was er
dien professor om te doen om een vertaling